

שירה פנקס השעמום מחזה קצר

(באמצע הבמה עומד כיסא ישן מפורמייקה צהובה. איש בעל שיער שחור נכנס לבמה, מתיישב על הכיסא שמשמיע קול חריקה. הרגליים של הכיסא נפתחות מעט כשהוא מתיישב. האיש מצליח לייצב את גופו על הכיסא הרעוע, יושב, מסתכל קדימה אל הקהל ומחייך. האיש עוצם עיניים. הוא עדיין מחייך לעצמו. אחרי כמה רגעים פוקח עיניים ואומר:) היתה לי אישה שאהבתי מאוד. היתה לנו דירה ברחוב קטן. היה סלון, חדר שינה ומטבח עם ארבעה כיסאות ושולחן. לא היו לנו ילדים וגם לא באו אורחים לבקר, אבל היו לנו ארבעה כיסאות מצופים פורמייקה צהובה מול שולחן. ישבנו תמיד על אותם שניים, אחד בשבילה ואחד בשבילי, והיה משהו בפורמייקה, בעקמומיות, שריטה, כתם, סימן שעזר לדעת איזה כיסא הוא שלה ואיזה שלי, ככה שמאוחר יותר כשזרקתי את הכול, ידעתי על איזה מארבעת הכיסאות היא יושבה. וישבנו במטבח עם שני הכיסאות האחרים בלי שאף אחד ישב עליהם, לא ילדים צוהלים ולא אורחים משובחים, רק שנינו סביב השולחן כמו אי צהוב באמצע הים של החיים שלנו, עם שני הכיסאות האחרים כמו ספינות רחוקות באופק, מזכירים את מה שכבר רחוק ואת כל מה שיש לנו, אחד את השני.

(האיש בעל השיער השחור מפסיק לדבר, עוצם עיניים וממשיך לחייך. אישה בעלת תסרוקת קארה נכנסת לבמה. האיש שומע את הצעדים שלה ופוקח עיניים, מתרומם מהכיסא שמשמיע קול חריקה. הרגליים של הכיסא זזות כשהוא מתרומם. האישה מתקרבת אל כיסא הפורמייקה הצהוב ומתיישבת במקום האיש. הכיסא שוב גונח. היא מתיישבת ומסתכלת קדימה. האיש בעל השיער השחור נשאר לעמוד לצדה)

האישה עם הקארה: חזרתי הביתה ואני מתיישבת לנוח על הכיסא הצהוב שלי. קניתי אצל הירקן חצילים ועגבניות כדי להכין מוסקה לארוחת הערב.

(שתיקה. היא זזה מעט על הכיסא. הרגליים מתנדודות. הכיסא משמיע קולות חריקה)

האישה עם הקארה: אני מכינה מוסקה פעם בשבוע כי זה מזכיר לי את החופשה שלנו ביוון.

(שתיקה. והיא שוב זזה וקולות החריקה ממלאים את הדממה)

האישה עם הקארה: האישה היווניה שהשכירה לנו את החדר הקטן מול החוף היפה לימדה אותי להכין מוסקה.

(שקט. היא לא מדברת. רק יושבת וזזה בחוסר שקט. רגלי הכיסא סובלות)

האישה עם הקארה: הים ביוון יפה הרבה יותר מהים פה. שם הוא בצבע טורקיז ופה הוא אפור כמו השעמום שבא אחרי שחזרנו ומצאתי את המציאות מונחת ללא שינוי, ונתתי לזיכרונות יוון להיות סובכניים ששמתי על השידה וניקיתי מהם את האבק.

(האישה עם השיער הקארה קמה מהכיסא. הרגליים זזות. היא יוצאת מהבמה. האיש עם השיער השחור מתיישב במקומו על הכיסא ששוב חורק תחת המשקל שלו. שוב הוא מייצב את הכיסא, יושב, מחייך לעצמו ועוצם עיניים. אחרי כמה רגעים פוקח עיניים, מסתכל קדימה ואומר:)

היה לה סימן אחרי שסיימנו לאכול ליד השולחן הצהוב עם שני הכיסאות הריקים, בלי ילדים ובלי אורחים, היתה מרימה מעט את הישבן מהכיסא ומיישרת עם היד את הכר של השמלה מתחת לישבן שלה, וזה היה הסימן שעכשיו נלך לחדר להמשיך את הארוחה, כי שם במיטה שלנו בחדר הקטן אכלנו את השוקיים, המותניים, הישבנים, שתיתי את המיצים שלה בבית השחי, בין הרגליים, בין מפרקי הברכיים, מצצתי את הפטמות, חפנתי את השדיים, הבאתי אל הפה את הגבעות, וגם היא ליקקה כמו חתולה את קערות וקמרונות הגוף שלי, ושמעתי אותה גונחת בהנאה, מרעידה את וילונות החדר ורק אחרי שהתענגה לגמרי על הארוחה נתתי לעצמי לשפוך את מה שיש בי לתוך המעמקים שלה בקול גדול שצועק לאלוהים תודה ושמחה והנאה במכות וטפיחות ונגיחות ובלטיטופים כמו גלים של ים (האיש מניף ידיים מעלה וצועק): עזור לי אלוהים! עזור לי אלוהים גדול!

(איש עם שפם נכנס לבמה. האיש היושב על הכיסא משתק ואז קם בכבודות כדי לפנות את מקומו. הכיסא חורק כשהאיש קם. האיש עם השפם מתיישב במקומו. הרגליים נפתחות. הכיסא מתנדנד)

האיש עם השפם: אני מאוד אוהב לאכול בשר. חתיכת סטייק בצהריים וחתיכת סטייק בערב עם תפוחי אדמה בצד. (שתיקה. הוא לא אז)

האיש עם השפם: לא משעמם לי לאכול כל הזמן בשר. היא שואלת אותי מה עם ירקות, היא אומרת יש לירקות צבעים שעושים את הצלחת יפה, היא אומרת שהיא צריכה להכניס יופי אחרת היא מתה.

(האיש עם השפם קם. הכיסא חורק. הוא יוצא מהבמה. האיש עם השיער השחור שנשאר לעמוד לצדו חוזר להתיישב על הכיסא שנאנק שוב. עוצם עיניים, מחייך לעצמו ואחרי כמה רגעים של הנאה, פוקח עיניים, מסתכל קדימה ואומר):

אחרי שגמרנו לרכוב אחד על השני, כשהלב עדיין רץ ברעש סערות וגלים של תנועות, נגיעות, שכבנו אחד לצד השני במיטה הפרועה מעל הסדינים המקומטים, הלחים מהפרשות ומיצים, ללא מחשבות שכבנו שם עד שהן חזרו להיכנס בדאגות ובתהיות על מה יהיה כשהאוויר ייסחף אל החוף, יתייבש על אדמה יבשה ללא מים של טורקזי חופי יוון, ומאיפה יבוא כסף לאוכל סביב השולחן עם ירקות צבעוניים, בשר ושכבות עגבניות וחצילים, ומה אם יבוא שינוי ולא תהיה תשוקה להמשיך לאכול אחד את השני במיטה, כי תבוא תקופה חדשה עם ריחוק ומעט אהבה, ומיהרתי לסלק את הרע ואמרתי לה כשאני מביט בתקרה, תופס את הרגע שאנחנו שנינו מטיילים על אותו לבן בחדר השינה של גבר ואישה, שהיא נמרה יפה, ככה שורטת לי את העור ומשאירה בי סימנים על גב, על ישבן כשאני זו קדימה ואחורה, והיא צחקה, ליטפה וענתה שאני רוכב אצילי ועוצמתי, מחזיק ברגליים שלה ממושקות כמו מושכות ודוהר אל השמש שבאה אל הים לוהטת ואדומה, ושכבנו ביחד מסתכלים על התקרה הלבנה, מדמיינים נמרה וסוס בסדינים בצבע טורקזי, אוכלים אחד את השני במיטה שלא תיגמר אל החוף היבש לעולם.

(אישה בעלת שיער קצר נכנסת. האיש עם השיער השחור משתתק, החיוך נעלם. הוא מתרומם מהכיסא שחורק והאישה מתיישבת במקומו. הכיסא משמיע קולות והרגליים מאיימות להיפתח ולהישר. היא מתייצבת על הכיסא ומסתכלת קדימה)

האישה עם השיער הקצר: האמת משעממת אותי. כל יום היא הגיונית. הייתי רוצה לספר לו

שקרים מעניינים, דברים שלא קרו לי מעולם. לספר לו על השם החדש שלי, לנסוע איתו לפריז לקנות לי שמלות ונעליים בעיר היפה והדמונית שלי.

(האישה שולחת רגליים קדימה ומסתכלת על נעלי העקב שלה, היא מזיזה אותן, הכיסא נאנק ומשמיע קולות סבל)

האישה עם השיער הקצר: אקום בבוקר ואגיד לך שאני נוסעת, שיש לי בפרזיז דירה קטנה ושם אני כותבת את הרומן שלנו. למטה יש ביסטרו ושם אני שותה קפה עם לחם וגבינה שמלצר בחליפה מביא לי על צלחת קטנה.

(שתיקה. היא אוספת את הרגליים אליה. משפילה מבט אל הנעליים)

האישה עם השיער הקצר: אבל האמת נשארתי עקשנית והגיונית, ואני מצליחה להמציא ולדמיין רק קצת ולשנות את המציאות רק מעט.

(האישה עם השיער הקצר קמה בעצב. הכיסא הישן חורק. האיש עם השיער השחור, שעמד לצדה בזמן שדיברה, מתיישב במקומו, ושוב רעש הכיסא הישן שמאיים לקרוס תחת כובד משקל האנשים. האיש מתייצב על הכיסא ושוב מחייך לעצמו. עוצם עיניים ואחרי כמה רגעים פוקח אותן, שולח ידיים קדימה וצועק):

אלוהים, אלוהים שלי! צעקתי כשרוקנתי את עצמי במעמקי הגוף שלה, וחמים שכבנו במיטה העיפה וכבר התגנב הפחד שהחום יתקרר ולא יהיה במה להחזיק וכשהיא קמה להתרחץ ידעתי שאני צריך לשמור אותה בבקבוק האוזו שקנינו בחופשה ביוון, לאסוף את הריסים שנפלו על הסדין הלבן, לשים אותם בין הרפים של הספר כדי לייבש אותם לעד, גם את הקמטים של הסדין רציתי לגזור ולשמור את האורגני של הרגעים החמים בקופסת עץ יפה, יחד עם הסוכנירים מהחופשה על השידה, אבל היא קמה ממני כדי להתרחץ. אמרתי לה, עוד חמש דקות תשכבי כאן איתי, חמש דקות נשמור על הדברים לפני שילכו מאיתנו עם צהוב השמש שיעלה בשגרה של יום עבודה ומדרכות, והכיסא הצהוב, אותו כיסא שנשרט ומתכער עם הזמן ומאבד מהמשמעות הגדולה שאנחנו נותנים לו כל ארוחה, והיא נשארה בשבילי עוד חמש דקות במיטה, ואחר כך הלכה, כי היא אישה של שינויים, ואחרי חמש דקות קטנות נתנה למים האפורים לשתוף ולהתחיל את הכול מחדש, כאילו הגוף לא נגע, למרות שרציתי לשמור על מה שהיה, אבל איך אפשר לשמור על הווה שלא יהפוך לעבר?

(האישה עם השיער הקצר, שנשארה לעמוד לצדו, מניחה את היד שלה על הכתף של האיש עם השיער השחור. האיש משתתק ואחרי כמה רגעים קם והם מתחלפים. הכיסא מתנדנד, כמעט נופל, אבל היא מתיישבת, והכיסא משתתק)

האישה עם השיער הקצר: חלמתי הלילה שאני הולכת ברחובות פריז. לא קורה שום דבר מיוחד ואני רק הולכת ברחובות המוכרים של פריז למרות שלא הייתי בה אף פעם, ואהבתי את החלום מאוד. עכשיו אני מחכה לשעת השינה שלי כדי ללכת בה שוב.

(האישה קמה. הכיסא סובל. היא נשארה על הבמה. האיש עם השיער השחור מתיישב במקומו. עוצם עיניים ומחייך לעצמו מבלי לומר מילה. האיש עם השפם נכנס ומתחלף עם האיש עם השיער השחור. הכיסא חורק)

האיש עם השפם: פעם בחודש בארוחת הערב אני מוסיף לבשר בקבוק יין אדום, ועל עיגולי תפוח האדמה אני מפזר קוביות חמאה, ואני אומר לה, הוספתי צבעים של אדום ושל זהב, את רואה, הוספתי צבעים.

(האישה עם הקארה נכנסת והם מתחלפים. הכיסא רוקד וחורק. היא מתיישבת. האיש עם

השפם נשאר לעמוד על הבמה) (האישה עם הקארה: יש ימים שאנחנו יושבים מול השולחן הצהוב כמו אי בתוך כלום, והשתיקה בינינו היא ים בלי גלים עם השמש שעומדת מעל כמו טיפשה. (היא קמה באיטיות. הרגליים זזות. הכיסא בוכה בכאב. היא נשארת על הבמה, לצדו. האיש עם השיער השחור מתיישב במקומו. שוב הכיסא משמיע קול. האיש מתייצב על הכיסא אבל הפעם הוא לא מחייך. מסתכל קדימה בעצב ואומר):

הכיסא שלה נמצא פה באמצע של החיים שלי, אבל היא איננה. כיסא מצופה בפורמייקה צהובה. ישבה עליו בארוחות הערב שלנו, סימנה לי את התשוקה שלה, את החשק כמו גלים, מיישרת את בד השמלה מתחת לישבן עם היד כדי שאבוא אחריה להמשיך את הארוחה במיטה שלנו, ים סוער בליקוק ושצף, ואחרי שנכנסתי לכל המעמקים אמרה לי לך תשטוף אותו, צחקה ושאלה אותי אם אני בכלל יודע לאן נכנסתי איתו, אל הישבן שלי נכנסת, היא אומרת וצוחקת כמו ילדה נבוכה ואני מתקלח במים של טורקיז וחוזר אליה מרוקן ורגוע. נרדם איתה. והיא איננה עכשיו ואני מתיישב על כיסא הפורמייקה הצהוב ונזכר בארוחות האלה, במעמקים שבהם דהרנו נמרה וסוס, לחשה לי להיות רגוע ועדין ולפעמים לדהור כאילו השיגעון מצליף בי, אבל עם הזמן זה נרגע כי המיטה אותה מיטה, הכיסא אותו כיסא פורמייקה צהוב כמו שמש טיפשה, והשולחן אותו שולחן כמו אי באמצע ים שקט מדי, אבל אני חשבתי שזה בסדר כי ככה נוהג הים: לפעמים כלום ולפעמים בא ומפתיע בסערה, עד שמצאתי פתק על השולחן עם מלים, ורק אחת מהן נשארה כמו שריטה בפורמייקה. המלה של השעמום. משעממים כמו זקנים, היא כתבה, ושאני לא מעניין אותה יותר, ושהיא ניסתה עם המוסקה של יוון, עם הירקות לצד הבשר, עם פריז ושקרים אחרים שסיפרה לי על הנעליים שקנתה שם ושמלות, עם מלים שכתבה בדירה בעיר שבה מעולם לא היתה, אבל זה לא עזר והיא קמה פתאום בוקר אחד עם כאב ראש בצורה של ערפל גדול ואפור שבא והתיישב לה על הירכיים, על השדיים, על הבטן, על הלב, והיא הסתכלה על המבט שלה בעיניים וראתה את עננת האפור, ואז היא הסתכלה עלי וראתה את השיער השחור שלי וגם הוא כבר אפור, ואת הזין שמתעיף ממנה עוד לפני שהתחיל, ואם רק יכלה לחתוך אותו ולהשאיר אותו עומד בצנצנת תמיד לכבודה ולכבוד ישבנה, שדיה, שפתיה, והיא הולכת עכשיו, כי פעם מישהו סיפר לה שיש שני אלים בשמים: אל השינוי ואל השימור, וכבר כמה זמן היא שומעת קולות כי הוא קורא לה, אל השינוי, ללכת לעבוד אותו כל כולה.

(האישה עם השיער הקצר נעמדת לצד האיש עם השיער השחור שיושב בעצב. הוא מבחין בה וקם בכבוד. היא מתיישבת במקומו. הכיסא כמעט נשבר כשהוא מתרוסס, אבל היא מתיישבת ומצליחה לייצב אותו בעזרת נעלי העקב שלה)

האישה עם השיער הקצר: הכיסא הצהוב יתרסק עוד מעט והכול ייגמר לתמיד! (שתיקה. רק הכיסא חורק. האישה עם הקארה שמה יד על הכתף של האישה והן מתחלפות)

האישה עם הקארה: אני אוכלת מוסקה והעננים נעלמים ממני בתוך שקיעה יפה של חצילים ועגבניות, אבל היא לא מחזיקה מעמד, השקיעה, ושוב מתרסקת אל תוך הלילה.

(שתיקה, והיא נעה בחוסר שקט על הכיסא שחורק)

האישה עם השיער הקצר שעומדת לצדה: תפסיקי לרקוד על הכיסא! תני לי לשבת במקומך ולייצב אותו עם הנעליים שקניתי בפריז, העיר הדמיונית.

(האישה עם השיער הקארה צוחקת בעצבנות)

האישה עם הקארה: אני נוהגת במכונית והוא מלחיץ אותי. אומר לי איך את נוהגת, את לא רואה שאת לא אחראית! את עוד תהרגי את כולנו, ואני עונה לו, כולנו, על מי אתה מדבר? אין ילדים, ואין אורחים, אנחנו פה לבר!

(האישה עם הקארה מזיזה את הישבן על הכיסא שגונח וחורק. הרגליים נפתחות עוד. היא קמה ונעמדת לצד האישה עם השיער הקצר שעומדת שם גם היא. גם האיש עם השפם והאיש עם השיער השחור עדיין עומדים לצד הכיסא הצהוב. האיש עם השיער השחור מתיישב בכיסא הישן, מתייצב, מסתכל קדימה, מרים את הידיים לשמים וצועק):
הו אלוהים! אלוהים תעזור לנו!

(הוא קם והאיש עם השפם מתיישב במקומו ואומר בהתלהבות):

אני אוהב בשר גם בצהריים וגם בערב!

(הוא קם ומתחלף עם האישה עם השיער הקצר. מתיישבת, מסתכלת על הרצפה וממלמלת):

מדרכות פריז יפות כל כך בשקרים שלי, מדרכות פריז יפות כל כך בחלומות שלי!

(היא קמה. הכיסא גונח. האישה עם הקארה מתיישבת במקומה. הרגליים נפתחות עוד)

האישה עם הקארה: אחד מאיתנו ייפול מהכיסא הישן הזה, ישבור את המפרקת וימות!

(היא קמה ובמקומה מתיישב האיש עם השפם)

האיש עם השפם: עבר הזמן של הכיסא הזה, הוא מת לגמרי!

(הוא קם ומתחלף עם האישה עם השיער הקצר)

האישה עם השיער הקצר: כדאי להביא כיסא חדש!

(היא קמה במהירות והאיש עם השיער השחור מתיישב)

האיש עם השיער השחור: אני לא יכול, על הכיסא הזה יושב האושר שלי!

האישה עם השיער הקצר: תן לי לשבת, אולי זאת תהיה אני ואגמור עם הסיוט הזה כבר!

(הם מתחלפים. היא מתיישבת. הכיסא חורק, אבל שום דבר לא קורה. קול חריקות העץ.

הם מחכים. שום דבר לא קורה. היא קמה בלאות. האישה עם הקארה, האישה עם השיער

הקצר והאיש עם השפם יוצאים מהבמה. האיש עם השיער השחור מחייך לעצמו ואומר):

היא הלכה כי שעמם לה, ואני צעקתי לשמים, עובדת אלילים שכמותך, אומרת שיש שני

אלים בשמים, אל השינוי ואל השימור, לאן הלכת, יימח זכרך שנשאר כמו סובניר על השידה

לנקות ממנו אבק תחת שמש מתעתעת בחלומות פריז, נעליים, שמלות, הדירה שבה תכתוב

את הרומן היפה שלנו, ובביסטרו למטה נשתה יין אדום ונהיה שיכורים על מדרכות פריז היפה

שלה, ויש גם הים ביוון כי את כל זה היא רצתה, ורק אני חשבתי שאנחנו תמיד ולעולם נמרה

וסוס במיטה עם אוריגמי של קמטי הסדינים והפנים שלנו, מניפות ריסים מתחת לשיער שחור

ומאפיר בקופסאות עץ בריח אלונים ואילנות גבוהים, ולקחתי את השולחן הצהוב כמו אי של

אשליה ואת שלושת הכיסאות הצהובים כמו מה שמחזיק אותה באמצע, ורק כיסא אחד שמרתי,

זה מפורמייקה צהובה ומתקלפת, עם הסימן, הכתם, השריטה, העקמומיות, שעליו סימנה לי

לעבור למיטה ולהמשיך שם את הארוחה. ושמתו את הכיסא שלה באמצע ההווה של החיים

שלי, כדי להיות בעבר הארוחות שלנו עם בשר בצהריים ובשר בערב בלי להשתעמם אף פעם,

בלי ירקות וצבעים, רק בשר עם הנשמות שלנו חיות ופועמות בשקט ובסערה. (הוא מרים

ידיים לשמים) **הו אלוהים! אלוהים!**

(האיש קם מהכיסא עם תנופת הידיים כלפי מעלה, הכיסא מתנדנד. הוא כורע ברך לצד

הכיסא, מניח מצח על מושב הכיסא שחורק. הרגליים נפתחות. האיש מרים ראש ועיניים
לשמים ואומר:
אלוהים, עזור לי לצחוק ולהיות שמח!
(האישה עם הקארה נכנסת לבמה, לוקחת את הכיסא הצהוב ויוצאת.
חושך)